

Monumentnummer*: 518938

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82790/63

Woonplaats* Breda
Gemeente* Breda
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Breda
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Breda	B			8898
Breda	B			8897

Omschrijving**

Inleiding

Aansluitend op de oostzijde van het brouwhuis van brouwerij 'De Drie Hoefijzers' (anno 2003: Interbrew Nederland) staat de voormalige MOUTERIJ Ceres met machinekamer, hoofdzakelijk daterende uit omstreeks 1905 maar in kern uit 1887. De cultuurhistorische waarden concentreren zich in het bouwvolume aan de Ceresstraat, in aansluiting op het brouwhuis. De noordelijk gelegen bouwdelen vallen daar buiten. Direct ten oosten van het noordelijk bouwdeel staat de schoorsteen (functioneel gesitueerd ten noordoosten van de machinekamer).

Omschrijving

De voormalige mouterij heeft een rechthoekige plattegrond en telt in hoofdzaak één hoge bouwlaag, plaatselijk meer verdiepingen. Het gebouw wordt gedekt door een zadeldak, gedeeltelijk uitgevoerd met lichttrups. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, met tegen de kopgevels (aan de oostelijke en westelijke zijde) bakstenen, bepleisterde lisenen, afgesloten door een getrapte en klimmende, gestucte lijst. De oostelijke, vrij gelegen gevel heeft een symmetrische indeling met vier vensterassen. Op de begane grond drie rondboogvensters, op de etage rechtgesloten vensters met gestucte latei en dorpel, bij de middelste vensterassen dubbel uitgevoerd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met kalf en gedeeltelijk later dichtgezet. Alle vensters, ook in de voorgevel aan de Ceresstraat, zijn omstreeks 1990 van nieuwe kunststoffen kozijnen voorzien. De noordgevel had van oorsprong een travee-indeling met muurdammen en spaarnissen. Het zadeldak heeft een overstek. De oorspronkelijke pannen zijn vervangen door zink, dakleer en golfplaten.

In het interieur zijn onder meer van belang het trappenhuis en twee grote hallen. Verschillende wanden hebben een lambrizing van geel geglazuurde steen, met een plint van groen geglazuurde steen. De tegelvloer bestaat uit mat geglazuurde, veelkleurige tegels. Op de vloeren werd tot de bouw van het nieuwe brouwhuis het gerst gekiemd. De machinehal heeft een gedrukt tongewelf. De wanden zijn bekleed met wit geglazuurde steen en tegels met groene banden. In de machinehal onder andere een uurwerk fabrikaat ELKA en een rolkat fabrikaat 'NV GEBRS STORK & CO'S FABRIEK VAN HIJSCHEWERKTUIGEN No 459 HENGLO 1917.' Hieronder een van zware muurdammen en pijlers voorziene kelder. Op de verdieping - die slechts een deel van het pand beslaat - zijn in wit geglazuurde steen uitgevoerde troggewelfjes. De westelijke hal in het pand heeft een kapconstructie met polonceauspanten, voorzien van gietijzeren drukstaven en ijzeren trekstaven. Gietijzeren kolommen.

Waardering

De mouterij is van algemeen belang vanwege de functionele, historische en visuele verbondenheid met de brouwerij. In kern - dit is zichtbaar aan het smalle, teruggelegen geveldeel bestaande uit baksteen met witte ornamenten - is dit het oudste deel van de gehele brouwerij (1887). Van belang is onder andere de zeer herkenbare, aan de functie gerelateerde indeling en uitmontering (met bijvoorbeeld betegelingen, uurwerk, rolkat enz.) en de voor industriële monumenten kenmerkende utilitaire uitvoering (bijvoorbeeld de spantconstructies en gietijzeren kolommen). Vanwege hoofdvorm, functie en uitvoering behoort dit gebouw tot de zeldzame relatief gaaf bewaard gebleven mouterijen c.a. in ons land.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Mouthuis